

عکس العمل مردم در شهرهای مختلف به تاسیس پهلوی

۲۹ فروردین ۱۴۰۳ ساعت ۱۳:۱۵

جماعت تهران نیز این واقعه را به شوخی می گرفتند و می خواندند: «این که سرت گذاشتن - سر به سرت گذاشتن».

اوضاع و احوال شهرهای مختلف ایران مقارن با تلاشهای رضاخان برای تغییر سلطنت قاجاریه به سلطنت پهلوی بسیار متفاوت بود. در اصفهان مردم ظاهراً به کلی بی‌علاقه بودند، در مشهد شور و علاقه چندانی برای این واقعه وجود نداشت و مردم تغییر سلطنت را نشانه پیروزی انگلیسی‌ها و شکست روس‌ها تلقی می‌کردند. در تبریز، استقبال سرد بود و مردم می‌گفتند تلگرام‌های خواستار تغییر سلطنت که پیش‌تر فرستاده شده بود، کار یک دار و دسته کوچک بود. در کرمان، هیچکس جرات نمی‌کرد نظر مخالفی ابراز دارد، هرچند آن‌ها فکر می‌کردند تقصیر خود قاجار بود، اما نگران تقویت بیشتر قدرت نظامی بودند. در رشت هیچ هیجانی وجود نداشت. در بوشهر مخالفت کامل وجود داشت. جماعت تهران نیز این واقعه را به شوخی می‌گرفتند و می‌خواندند: «این که سرت گذاشتن - سر به سرت گذاشتن». در مجموع به نظر می‌رسد که مردم عادی از سقوط قاجاریه ناراحت نبودند، اما به روی کار آمدن دودمان جدید نیز روی خوشی نشان نمی‌دادند. این تصویر ایران پس از نهم آبان ۱۳۰۴ است. روزی که مجلس شورای ملی به ماده واحده خلع قاجاریه از سلطنت رأی داد و دولت سه روز تعطیل عمومی اعلام کرد، خیابان‌ها چراغانی شد و شب‌ها همه جا آتش‌بازی بود. اما چنانکه سیروس غنی در کتاب «ایران برآمدن رضاخان (برافتادن قاجار و نقش انگلیسی‌ها)» نوشته به رغم این جشن و سرورها، طاق نصرت بستن‌ها و آتش‌بازی‌ها، شور و شوق و شادی خودانگیخته‌ای در میان توده مردم به چشم نمی‌خورد. گرچه خاندان قاجار را نه کسی دوست می‌داشت و نه احترامی برای آن قائل بود، اما رضاخان هم محبت آن‌ها را به دست نیاورده بود.

منبع: تورج اتابکی، تجدد آمرانه: جامعه و دولت در عصر رضاشاه، تهران، ترجمه مهدی حقیقت خواه، تهران، ققنوس، ۱۳۹۲، ص ۳۴

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۹۶۰۳/عکس-مردم-العمل-عکس/۴۹۶۰۳>